

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันประเทศไทยมุ่งสู่ยุคดิจิทัลด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของประเทศเพื่อก้าวไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีและการพัฒนาระบบดิจิทัล เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิต กำลังการผลิต และประสิทธิภาพการทำงาน รัฐบาลมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาเศรษฐกิจโดยการเพิ่มมูลค่าด้วยการเปลี่ยนจากวิถีการทำเกษตรแบบเดิมไปสู่แนวทางการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และเปลี่ยนจากการบริการทั่วไปสู่การบริการที่มีมูลค่าทางธุรกิจที่สูงแนวคิดของเกษตรกรชั้นนำ (Smart Farmer) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเน้นการพัฒนาเกษตรกรให้มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ มีความพร้อมรับมือกับความเสี่ยงในมิติของการผลิตและการตลาด รวมทั้งมีความสามารถในการผลิตและการตลาดในระดับที่พร้อมก้าวสู่การเป็นผู้จัดการฟาร์มมืออาชีพที่ทำการเกษตรได้จนประสบความสำเร็จด้านการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูง ปลอดภัยต่อผู้บริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และทำให้เกษตรกรที่มีความรู้อย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถวางแผนโดยรู้ถึงอุปสงค์ตลาดและเตรียมการผลิตให้สอดคล้อง รวมทั้งมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและในการแก้ปัญหาได้รวดเร็ว โดยการวิเคราะห์ข้อมูลรอบด้านเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนหลักการและเหตุผล ตลอดจนรู้จักการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเกษตร

จังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 3,961,250 ไร่ เป็นพื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตร จำนวน 2,054,326 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51.86 ของพื้นที่ทั้งหมด ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน โดยพื้นที่ร้อยละ 73 ของพื้นที่การเกษตรเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และทำรายได้ให้กับจังหวัดมากที่สุด พื้นที่เพาะปลูกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกทั้งสิ้น 279,923 ไร่ มากที่สุดในภาคตะวันออก และเป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ พันธุ์ที่นิยมปลูก ได้แก่ พันธุ์หมอนทอง ชะนี ก้านยาว กระดุม เป็นต้น แหล่งผลิตที่สำคัญ คือ อำเภอเขาชีชมภูและอำเภอท่าใหม่เพราะเป็นพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกทุเรียนมากที่สุดของจังหวัดจันทบุรี โดยมีการเพาะปลูกทุเรียนจำนวนทั้งสิ้น 29,216 ไร่ ด้วยเหตุที่ทุเรียนจัดเป็นพืชเศรษฐกิจและผลผลิตที่สำคัญของจังหวัดจันทบุรีในการสร้างรายได้ให้ชาวเกษตรกร และเกษตรกรยังคงให้ความสนใจที่จะปลูกทุเรียนเพื่อยึดเป็นอาชีพต่อไป สถิติการปลูกทุเรียนจังหวัดจันทบุรี. (2554) พบว่าอำเภอเขาชีชมภู มีพื้นที่ปลูกทุเรียนมากที่สุดจำนวน 29,216 ไร่ และมีครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมดจำนวน 1,849 ครัวเรือน ชาวสวนทุเรียนในพื้นที่จังหวัดจันทบุรียังขาดข้อมูลเชิงเกษตรที่เป็นความรู้ ข่าวสารแบบออนไลน์ ซึ่งการทำสวนทุเรียนของเกษตรกรจะมุ่งมั่นในการปลูกเพื่อให้ได้ผลผลิต การดูแลใส่ปุ๋ย การให้น้ำและสารเคมีตามความคุ้นเคยหรือจากการถ่ายทอดแนวทางการปลูกทุเรียนแบบบอกเล่าต่อกันมา หากวิธีการทำสวนในปัจจุบันสามารถนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศหรือ

แอปพลิเคชันสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับงานด้านการเกษตร จะสามารถทำให้เกษตรกรติดตามข่าวสารราคาผลผลิต สภาพภูมิอากาศ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของตนเองได้เป็นอย่างดี เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับครัวเรือนของเกษตรกรซึ่งแอปพลิเคชันยังตั้งอยู่บนแนวคิดของการทำเกษตรสมัยใหม่ ทำให้เกษตรกรสามารถปรับการใช้ทรัพยากรให้สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่มากที่สุด รวมไปถึงการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน การใช้ทรัพยากรนั้นทำได้อย่างแม่นยำและตรงต่อความต้องการ ช่วยลดการสูญเสียทรัพยากรลง สามารถคาดการณ์ปริมาณการลงทุนต่อแปลงเกษตร ประเมินผลกำไรจากผลผลิตและสามารถสร้างผลผลิตให้ออกมาตรงตามความต้องการของการตลาดมากที่สุด ซึ่งมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างให้ความสนใจในการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการเกษตรตลอดจนการพัฒนาแอปพลิเคชันโดยบริษัทชั้นนำทางด้านเทคโนโลยี อย่างเช่น แอปพลิเคชันทรูฟาร์ม เป็นแอปพลิเคชันที่ได้พัฒนาขึ้นเป็นนวัตกรรมทางการเกษตรที่สามารถอัปเดตข้อมูลได้แบบเรียลไทม์ ซึ่งแอปพลิเคชันยังสามารถส่งข่าวแจ้งเตือนภัยที่ช่วยเกษตรกรให้เฝ้าระวังและเตรียมรับมือสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ราคาสินค้ารายวัน และรวมข้อมูลคลังความรู้ทางการเกษตรที่น่าสนใจไว้ในแอปพลิเคชัน เมนูการใช้งานที่ง่ายต่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง การแสดงผลการเพาะปลูกเป็นส่วนช่วยคำนวณกำไร ต้นทุน เพื่อเป็นข้อมูลให้เกษตรกรได้พิจารณาตัดสินใจก่อนที่จะทำการเพาะปลูกจริง พร้อมสร้างปฏิทินการทำงานเพื่อให้เกษตรกรได้วางแผนทำการเกษตร และบันทึกต้นทุนที่ใช้จ่ายไปในแต่ละระยะการเพาะปลูก ยังรวบรวมข้อมูลการตลาดแบบเป็นศูนย์กลางที่รวบรวมรายชื่อผู้ให้บริการและเป็นช่องทางอำนวยความสะดวกในการซื้อขายสินค้าทางการเกษตร

จากความสำคัญดังกล่าวมาทำให้การวิจัยนี้เป็นการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันบริหารจัดการฟาร์มสำหรับเกษตรกรชาวสวนทุเรียน ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งเพื่อประโยชน์การบริหารจัดการฟาร์มได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ลดเวลาในการคาดเดาปริมาณผลผลิต จำนวนงบประมาณในการลงทุนและเพื่อคาดการณ์การเพิ่มรายได้จากมูลค่าของผลผลิต อันนำไปใช้กับกลุ่มเกษตรกรชาวสวนทุเรียนที่มีปัญหาเรื่องการลงทุนได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันบริหารจัดการฟาร์มสำหรับเกษตรกรชาวสวนทุเรียน

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรชาวสวนทุเรียนที่ใช้แอปพลิเคชันบริหารจัดการฟาร์ม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเขาชะเมา จังหวัดจันทบุรี จำนวน 1,849 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรจำนวน 397 ครัวเรือนในพื้นที่อำเภอเขาชะเมา จังหวัดจันทบุรี โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

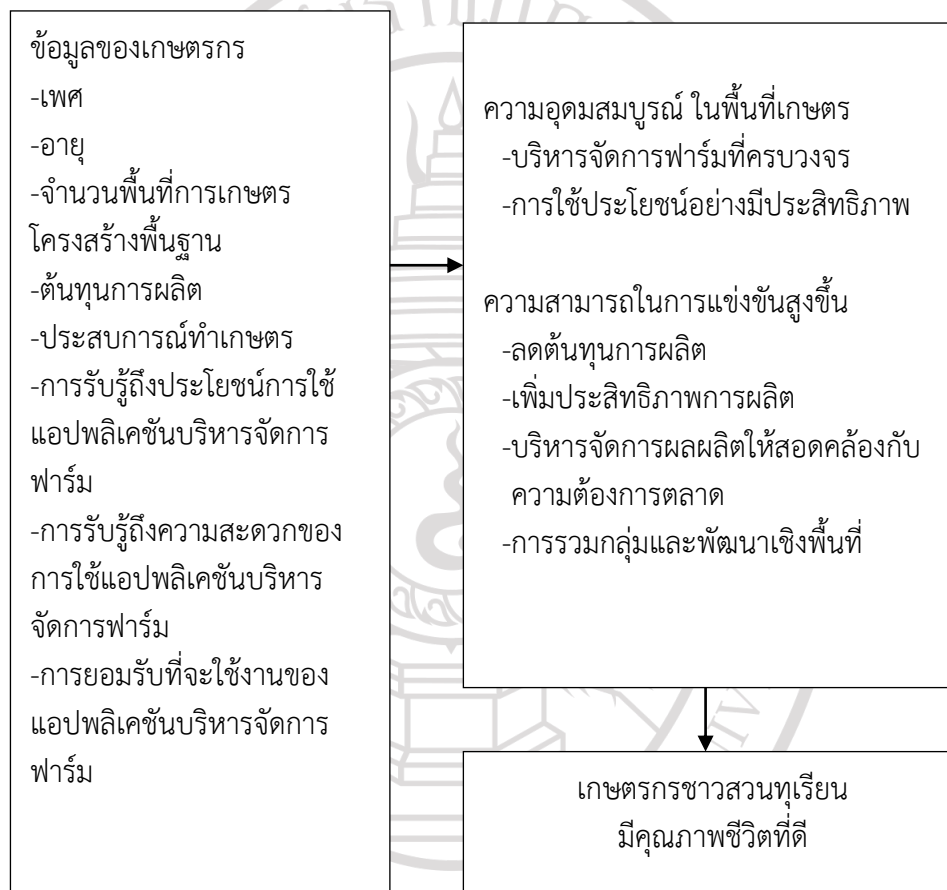
ขอบเขตด้านเวลา ในการศึกษา สืบหาข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ระหว่างเดือนธันวาคม 2560 - มิถุนายน 2561

1.4 สมมุติฐานของการวิจัย

เกษตรกรชาวสวนทุเรียนมีความพึงพอใจต่อการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันบริหารจัดการฟาร์ม อยู่ในเกณฑ์ระดับดี

1.5 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

กรอบแนวความคิดในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันบริหารจัดการฟาร์มสำหรับเกษตรกรชาวสวนทุเรียนของการวิจัยทางที่ผู้วิจัยได้แสดงไว้ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี